

sustainable, competitive, capable without the threat to the national interest to integrate into the global banking space. Although the banking system of Ukraine is in the process of becoming, it is gradually being integrated into the global banking environment. In this connection of relevance in our country implementation of international banking standards. The global financial crisis could not ignore domestic banks and the real sector, which due to the high openness of the national economy became too dependent processes in global markets. Despite the evidence of such a threat, the banking system of Ukraine was not ready to test the financial crisis.

Keywords: banking system, the bank, the development of the banking system, the financial crisis.

УДК 331.101.6:001.895

Т.О. Войченко

АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ МЕТОДИК УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

В статті проведений аналіз існуючих методик управління продуктивністю підприємства і сформульовані вимоги і цілі використання нових методик.

Ключові слова: продуктивність, методи управління, ефективність підприємства.

В статті проведено аналіз існуючих методик управління продуктивністю підприємства і сформульовані вимоги і цілі використання нових методик.

Ключевые слова: производительность, методы управления, эффективность предприятия.

Постановка проблеми. Трансформація соціально-економічних стосунків в Україні зруйнувала вітчизняну систему управління продуктивністю підприємства, що склалася, не запропонувавши як альтернативу нові сучасні концептуальні підходи, в той час, як підвищення продуктивності було і залишається основним джерелом прогресу, реального економічного зростання, підвищення добробуту і посилення позиції країни в умовах зростаючої конкуренції.

Аналіз останніх публікацій. Вивчення проблем продуктивності знаходить віддзеркалення в роботах вітчизняних і зарубіжних авторів. Фундаментальні положення економічної науки в цілому, а також теорії продуктивності, зокрема, описані в працях А. Сміта, Д. Рікардо, А. Маршалла, К. Маркса, С.Г. Струмліна, В. В. Леонтьєва та ін.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Проблемі управління продуктивністю в економічній літературі приділяється досить багато уваги. Вивчення даного питання дозволило виявити безліч методик

управління продуктивністю на підприємствах, що мають свої недоліки в нових умовах ведення бізнесу. Проте динамічність конкурентного середовища змушує підприємства удосконалювати технології виробництва і управління.

Постановка завдання (цілі статті). Метою проведеного дослідження є аналіз сучасних методик управління продуктивністю і доведення необхідності розробки нової методики на основі діагностики резервів підвищення продуктивності з урахуванням специфіки ринкових умов.

Викладення основного матеріалу. В даний час рівень продуктивності праці на вітчизняних підприємствах складає в середньому близько 30% річного виробітку підприємств високорозвинених країн. Проблема підвищення продуктивності праці на українських підприємствах є для вітчизняної економіки однією з найактуальніших. Про відставання України по цьому важливому економічному показнику говорить той факт, що в 2012 році за об'ємом виробленої продукції і послуг з розрахунку на одного зайнятого Україна зайняла одне з останніх місць – на одного українського зайнятого доводиться 16,9 тис. дол. в рік, випереджаючи лише африканські країни. При такому низькому рівні продуктивності праці Україна не має шансів конкурувати з розвиненими країнами, а українські підприємства – ефективно функціонувати в умовах світової конкуренції, оскільки саме цей показник є індикатором результатів роботи підприємств во впровадженню інновацій у виробничі та управлінські процеси, якісному вдосконаленню всіх чинників виробництва. Пропонується розділити їх на три групи:

1. *Однофакторні* методики управління продуктивністю підприємства. Суть методик цієї групи полягає в тому, що продуктивність підприємства вимірюється по продуктивності одного чинника виробництва (ресурсу). До цієї групи можна віднести методики П.Гоулда, К.Курасави, також вітчизняних економістів Г.Галкіна, Т.Твердохлебової, Ю.Г.Одегова, Г.Г.Руденко [1, 2 та ін.]

Методики даної групи є досить простими у використанні. Проте, як правило, в них приділяється увага одному або декільком чинникам продуктивності, не враховуючи вплив останніх.

2. *Багатофакторні* методики характеризуються тим, що управління продуктивністю підприємства здійснюється за допомогою виміру продуктивності декількох чинників виробництва. Найбільш примітні тут методики Д.С.Сінка, Г.С.Девіса, Дж.В.Кендріка, Дж.А.Скотта [3, 6 та ін.]

Методики управління продуктивністю даної групи базуються на розрахунках показників продуктивності всієї сукупності чинників виробництва, що дозволяє відстежувати їх динаміку і виявляти «проблемні зони», проте використання методик в практиці діяльності

sustainable, competitive, capable without the threat to the national interest to integrate into the global banking space. Although the banking system of Ukraine is in the process of becoming, it is gradually being integrated into the global banking environment. In this connection of relevance in our country implementation of international banking standards. The global financial crisis could not ignore domestic banks and the real sector, which due to the high openness of the national economy became too dependent processes in global markets. Despite the evidence of such a threat, the banking system of Ukraine was not ready to test the financial crisis.

Keywords: banking system, the bank, the development of the banking system, the financial crisis.

УДК 331.101.6:001.895

Т.О. Войченко

АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ МЕТОДИК УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

В статті проведений аналіз існуючих методик управління продуктивністю підприємства і сформульовані вимоги і цілі використання нових методик.

Ключові слова: продуктивність, методи управління, ефективність підприємства.

В статті проведено аналіз існуючих методик управління продуктивністю підприємства і сформульовані вимоги і цілі використання нових методик.

Ключевые слова: производительность, методы управления, эффективность предприятия.

Постановка проблеми. Трансформація соціально-економічних стосунків в Україні зруйнувала вітчизняну систему управління продуктивністю підприємства, що склалася, не запропонувавши як альтернативу нові сучасні концептуальні підходи, в той час, як підвищення продуктивності було і залишається основним джерелом прогресу, реального економічного зростання, підвищення добробуту і посилення позиції країни в умовах зростаючої конкуренції.

Аналіз останніх публікацій. Вивчення проблем продуктивності знаходить віддзеркалення в роботах вітчизняних і зарубіжних авторів. Фундаментальні положення економічної науки в цілому, а також теорії продуктивності, зокрема, описані в працях А. Сміта, Д. Рікардо, А. Маршалла, К. Маркса, С.Г. Струмліна, В. В. Леонтьєва та ін.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Проблемі управління продуктивністю в економічній літературі приділяється досить багато уваги. Вивчення даного питання дозволило виявити безліч методик

управління продуктивністю на підприємствах, що мають свої недоліки в нових умовах ведення бізнесу. Проте динамічність конкурентного середовища змушує підприємства удосконалювати технології виробництва і управління.

Постановка завдання (цілі статті). Метою проведеного дослідження є аналіз сучасних методик управління продуктивністю і доведення необхідності розробки нової методики на основі діагностики резервів підвищення продуктивності з урахуванням специфіки ринкових умов.

Викладення основного матеріалу. В даний час рівень продуктивності праці на вітчизняних підприємствах складає в середньому близько 30% річного виробітку підприємств високорозвинених країн. Проблема підвищення продуктивності праці на українських підприємствах є для вітчизняної економіки однією з найактуальніших. Про відставання України по цьому важливому економічному показнику говорить той факт, що в 2012 році за об'ємом виробленої продукції і послуг з розрахунку на одного зайнятого Україна зайняла одне з останніх місць – на одного українського зайнятого доводиться 16,9 тис. дол. в рік, випереджаючи лише африканські країни. При такому низькому рівні продуктивності праці Україна не має шансів конкурувати з розвиненими країнами, а українські підприємства – ефективно функціонувати в умовах світової конкуренції, оскільки саме цей показник є індикатором результатів роботи підприємств во впровадженню інновацій у виробничі та управлінські процеси, якісному вдосконаленню всіх чинників виробництва. Пропонується розділити їх на три групи:

1. *Однофакторні* методики управління продуктивністю підприємства. Суть методик цієї групи полягає в тому, що продуктивність підприємства вимірюється по продуктивності одного чинника виробництва (ресурсу). До цієї групи можна віднести методики П.Гоулда, К.Курасави, також вітчизняних економістів Г.Галкіна, Т.Твердохлебової, Ю.Г.Одегова, Г.Г.Руденко [1, 2 та ін.]

Методики даної групи є досить простими у використанні. Проте, як правило, в них приділяється увага одному або декільком чинникам продуктивності, не враховуючи вплив останніх.

2. *Багатофакторні* методики характеризуються тим, що управління продуктивністю підприємства здійснюється за допомогою виміру продуктивності декількох чинників виробництва. Найбільш примітні тут методики Д.С.Сінка, Г.С.Девіса, Дж.В.Кендріка, Дж.А.Скотта [3, 6 та ін.]

Методики управління продуктивністю даної групи базуються на розрахунках показників продуктивності всієї сукупності чинників виробництва, що дозволяє відстежувати їх динаміку і виявляти «проблемні зони», проте використання методик в практиці діяльності

підприємств утруднене через складність розрахунків. Крім того, пропонувані методики не дають інтегрального показника продуктивності підприємства в цілому, що також утрудняє її моніторинг.

3. *Багаторівневі (багатокритеріальні)* методики передбачають управління продуктивністю підприємства на базі виміру продуктивності кожного ресурсу окремо і загальній їх продуктивності. До них відносяться методика А.Лоулора, методика Філіппінської академії розвитку, методики Г.Кремнева, Л.Соколової [4, 5 та ін.]

Методики даної групи базуються на комплексному аналітичному методі і є точною діагностикою і розробкою програми підвищення продуктивності для всього підприємства. Тут вирішується подвійне завдання: ізолюються проблемні ділянки і визначаються пріоритетні напрями для поліпшення; встановлюються показники продуктивності для всіх підрозділів підприємства.

Перевагами методик цієї групи є відносна простота застосування і доступність необхідної інформації. Проте для розрахунку показника сукупної продуктивності підприємства часто пропонується використання показників чистої продукції, який має ряд недоліків.

Аналіз методик управління продуктивністю підприємства виявив загальні їх недоліки: пропонувані методики розглядають в основному проблему управління продуктивністю конкретного ресурсу або їх сукупності, а не підприємства в цілому; пропонувані методики управління продуктивністю не враховують в повному об'ємі все наявні ресурси; всі методики зводяться або до управління продуктивністю одного ресурсу (найчастіше - праці), або передбачають декілька напрямів процесу управління продуктивністю ресурсів залежно від сфери діяльності; пропонувані методики не вирішують проблему порівняльності інформації про рівні продуктивності підприємств різних галузей господарювання; жодна з пропонованих методик управління продуктивністю підприємства не пропонує облік продуктивності інформації.

Необхідність розробки нових методів виміру продуктивності обумовлена наступними передумовами: переходом України на прийнятну в міжнародній практиці систему обліку і статистики; динамічністю конкурентного середовища в результаті дії науково-технічного прогресу, яка змушує підприємства постійно шукати нові методи ведення бізнесу, удосконалювати технології виробництва і управління; нові ринкові ніші; автоматизацією і роботизацією виробничих процесів, що знижують рівень ручної і механізованої праці, підвищують вимоги до рівня кваліфікації працівників в діяльності українських підприємств; підвищенням ролі інформаційних технологій у виробничих процесах

підприємств; використанням нових сучасних підходів до управління підприємствами. Методика управління продуктивністю підприємства повинна виконувати дві групи цілей:

– *Первинні цілі*: досягнення рівня продуктивності підприємства середнього або вищого, ніж в цілому по галузі; досягнення вищої продуктивності підприємства, чим у основних конкурентів; досягнення зростання продуктивності підприємства в порівнянні з базовим періодом діяльності.

– *Вторинні цілі*: підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства на ринку; досягнення зростання продуктивності підприємства; покращення якості результатів діяльності підприємства; підвищення ефективності діяльності підприємства; підвищення ефективності використання ресурсів.

Для успішного досягнення цілей управління продуктивністю підприємства методика повинна відповідати наступним вимогам: базуватися на використанні процесного підходу до управління підприємством, оскільки цей підхід дає можливість виявлення проблемних зон в процесі досягнення результатів діяльності підприємства до, а не після того, як вони вже з'явилися; передбачати використання принципів системного підходу до управління: у процес управління продуктивністю мають бути включені всі категорії працівників підприємства, а також враховуватися всі види ресурсів підприємства як єдиної функціональної системи; спиратися на загальноприйняті показники, використовувані в української статистичній практиці; має бути універсальною, тобто відповідною для використання на підприємстві будь-якої галузі промисловості; вона повинна забезпечувати порівнянність рівнів продуктивності підприємств різних галузей господарювання.

Висновки та перспективи розвитку. У даних умовах необхідні інструменти і механізми ефективного управління продуктивністю підприємства, що забезпечують ефективне і систематичне якісне вдосконалення всіх чинників виробництва. Керівництво підприємства повинне не лише відстежувати найважливіші тенденції продуктивності, але і оперативно оцінювати дію основних чинників, що визначають можливу зміну цих тенденцій. Необхідні нові методики управління продуктивністю, які створюють основу для раннього виявлення керівництвом диспропорцій, що виникають в діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. *Файоль А., Емерсон Г., Тейлор Ф., Форд Г.* Управление – это наука и искусство. М.: Республика, 1992.-562 с.

2. Синк, Д. Скотт Управление производительностью: планирование, измерение и оценка, контроль и повышение / Д. Скотт Синк ; пер. с англ. ; общ. ред. В.И. Данилова-Данильяна. М. : Прогресс, 1998. - 528 с.

3. Соколова, Л.Г. Новый взгляд на производительность: методика оценки общей производительности / Л.Г. Соколова. Иркутск : Изд-во БГУЭП, 2002. - 184 с.

4. Кремнев Г.Р. Управление производительностью и качеством М.: «ИНФРА-М», 1999.- 312с.

5. Kendrick, J. Improving company productivity / J. Kendrick. — Baltimore: The John Hopkins University Press, 1984.

Voichenko T.

ANALYSIS OF EXISTENT METHODS OF MANAGEMENT THE PRODUCTIVITY OF ENTERPRISE

The analysis of existent methods of management the productivity of enterprise is conducted in the article; pre-conditions of necessity of appearance of new methods of management the productivity of enterprise are exposed; requirements to them and aims are formulated enterprises which must be attained as a result of the use of new methods.

In economic literature much attention is spared sufficiently the problem of management the productivity. The study of this question allowed to expose the great number of methods of management the productivity on enterprises, having failings in the new terms of conduct of business. However much dynamic quality of competition environment compels enterprises to perfect technologies of production and management.

The purpose of the conducted research is an analysis of modern methods of management the productivity and of leading to of necessity of development of new method on the basis of diagnostics of backlogs of increase of the productivity taking into account the specific of market conditions.

Keywords: productivity, management methods, efficiency of enterprise

REFERENCES

1. *Faiol A., Emerson G., Tejlor F., Ford G.* Upravlenie – eto nauka i iskusno. М.: Respublika, 1992.-562 с.

2. *Sinr D. Skoot* Upravlnie prjizvoditelnostu: planirovanie, szmerenie I ozenka, kontrol i povishenie / *Sinr D. Skoot*; per. s angl. ; obz. red. V.I. Danilova-Daniljana. М. : Progress, 1998. - 528 с.

3. *Sokolova, L.G.* Noviq vzgljzd na proizvoditelnost: menodika ozenki obztq proizvoditelnosti / *L.G.Sokolova.* Irkutsk : Izd-vo BGUEP, 2002. - 184 с.

4. *Kremnev G.R.* Upravlenie proizvoditelnostu i kachestvom М.: «INFRA-M», 1999.- 312с.